

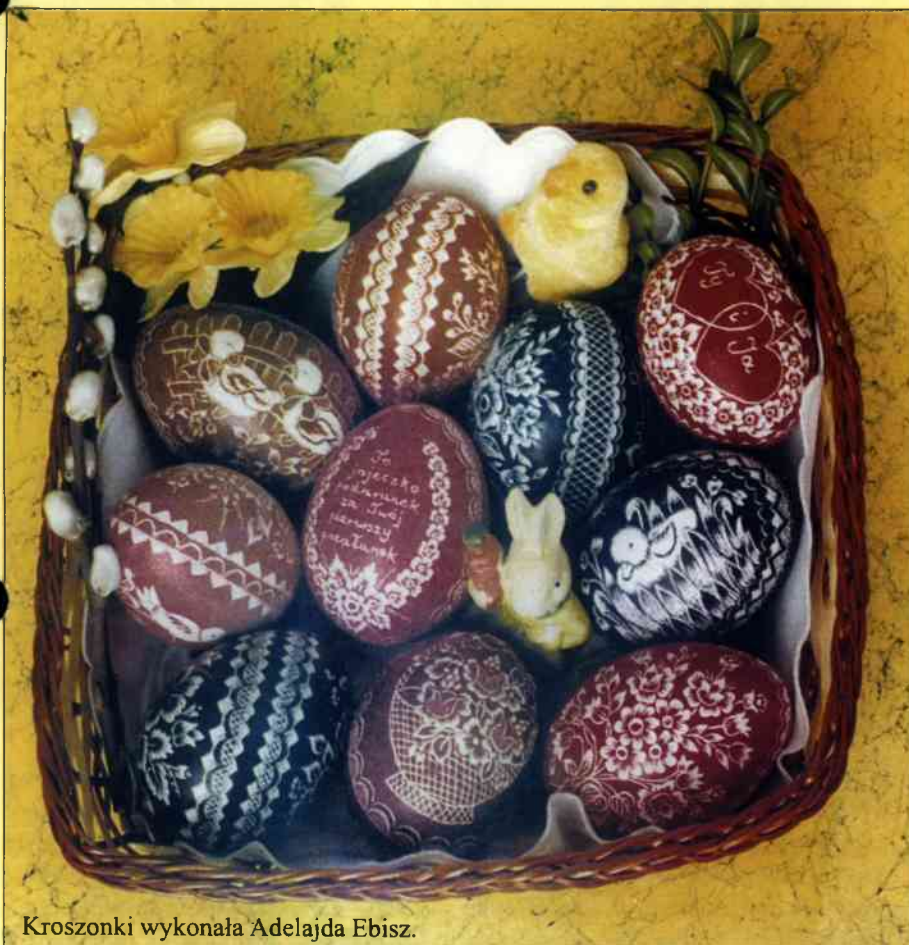
ISSN 1425-8730

KWARTALNIK GMINY TURAWA
NR 1/52/2003

Cena 2 zł

Kala

BIERDZANY ♦ KADŁUB TURAWSKI ♦ KOTÓRZ MAŁY ♦ KOTÓRZ WIELKI ♦
LIGOTA ♦ OSOWIEC ♦ RZĘDÓW ♦ TURAWA ♦ WĘGRY ♦ ZAKRZÓW ♦ ZAWADA

Kroszonki wykonała Adelajda Ebisz.

*Wesołych Świąt
Wielkanocnych
i smacznego Jajka
życzy
Redakcja*

Ponadto w numerze:

Kapliczka św. Leonharda w Turawie	2
Adopcja zagraniczna – dlaczego	3
W tym roku inaczej	3
Fabryka w Osowcu	4
Święto Seniorów w Bierdzanach	5
Wolontariat w szkole	6
Budowa świetlicy szkolnej w Bierdzanach	6
Biała Zima – 2003	8
Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym	9
Zimowa Frajda III	10
Życzliwość osowieckich wnucząt	11
Zawsze razem	12
Koncert kolęd w Kolanowicach	15
Sport w gminie	19

Kapliczka św. Leonharda w Turawie

Była jesień, rok 1763. Mieszkańcy Śląska odetchnęli z ulgą, kiedy w lutym tego roku zakończyła się 7-letnia trzecia i nareszcie ostatnia wojna o Śląsk między Prusami z królem Fryderykiem II zwanym później Wielkim i Austrią z cesarzową Marią Teresą.

Śląsk, ten „najdroższy klejnot jej korony” jak nazywała Maria Teresa tę najbogatszą swoją prowincję, w wyniku traktatu pokojowego zawartego na zamku w Hubertusburgu w Saksoni 15 lutego 1763 r. przypadł ostatecznie Prusom. Austrii pozostawiono skrawki Śląska Cieszyńskiego i Jesennika w Sudetach. Rozgoryczona cesarzowa powiedziała „pozostawił mi płot, ale zabrał cały piękny ogród”.

Pracownicy mieszkańcy tej ciężko doświadczonej krainy zaczęli znowu jak po każdej niszczycielskiej wojnie odbudowywać swoje miasta i wsie. Wszelkiej pomocy udzielał teraz król Fryderyk II zainteresowany w szybkim rozwoju jego nowej bogatej prowincji, po zdobyciu której Prusy awansowały do grona mocarstw europejskich! Aż tu nowy cios – u gospodarzy Kotorza Wielkiego a także w turawskim folwarku rozchorowało się bydło, wtedy podstawa egzystencji ludności. Była to zaraza bydła! Zrozpaczeni mieszkańcy Kotorza Wielkiego postanowili w dniu 6 listopada odprawić uroczyste nabożeństwo błagalne do patrona tegoż dnia i bydła św. Leonharda.

Z wdzięczności za wysłuchanie próśb i wyzdrowienie bydła, które najpierw wystąpiło w gospodarstwie Botor, potem Kulawik i na pamiątkę tego tak ważnego wydarzenia parafianie Kotorza Wielkiego jeszcze w tym samym roku ufundowali obraz św. Leonharda, który jeszcze do niedawna wisiał w naszym kościele w Kotorzu Wielkim po prawej stronie zaraz przy głównym wejściu. W miejscu tym obecnie wisi obraz św. ojca Maksymiliana Kolbe.

Z tego też czasu jest kapliczka przydrożna św. Leonharda w Turawie ufundowana prawdopodobnie przez Hrabinę Annę Barbarę Gaschin.

Pierwotnie kapliczka stała po prawej stronie drogi do Kotorza Wielkiego tuż za turawską restauracją. W latach 70-tych XX wieku, kiedy zaczęto tam parkować

Zdjęcie: Monika Moch

coraz więcej przybywających z roku na rok aut przeniesiono kapliczkę około 40 metrów dalej za lewą stronę owej drogi naprzeciwko starego młyna zaraz za pałacem. W tym miejscu jeszcze do 1938 roku kanałem płynęła woda od gaci (zapory) na Małej Panwi na Kucharach do napędu tegoż młyna. Obecnie kanał w tym miejscu jest zasypany, ale dalej w stronę Kotorza Wielkiego jego suche koryto jeszcze istnieje.

Jeszcze do niedawna, corocznie w dniu 6 listopada na pamiątkę tamtych zdarzeń odprawiane było uroczyste nabożeństwo dziękczynne w kościele parafialnym Kotorza Wielkiego. Korzystając z okazji,

żeby ustrzec od zapomnienia chcę tutaj dodać, że wody tegoż kanału służyły również do napędu młotów wykuwających żelazo, wytapianego w tzw. fryszarkach z rudy darniowej występującej obficie tuż pod powierzchnią na ówczesnych leśnych łąkach. Jeszcze dziś moje pokolenie nazywa miejsce na końcu Turawy po prawej stronie drogi do Kotorza Wielkiego – „za Hutą”. Przy temacie huta chciałbym dodać taką ciekawostkę: Gdy w 1754 r. w nowo budowanej hucie w Ozimku uruchamiano pierwszy wielki piec do wytopu stali, pierwszym mistrzem wielkopieczowym został niejaki Kolisko

W tym roku inaczej!

Święto Babci i Dziadka to już tradycja w historii szkoły. Uczniowie klas I, II, III z Turawy i Rzędowa 22 stycznia gościli Babcie i Dziadków w PSP w Osowcu.

Pełni obaw czy gości nie zniechęci odległość do szkoły, postanowiliśmy zaprosić ich do siebie. I udało się!!! Babcie i Dziadkowie nie zawiedli. Przybyli do naszej szkoły, aby wspólnie z wnukami przeżywać swoje święto, a także poznać szkołę, w której uczą się już od ponad dwóch lat.

Mali artyści z klasy I b pod bacznym okiem wychowawczynie p. *Iwony Słycharz* zaprezentowali program słowno-muzyczny połączony z ludowymi tańcami i przyśpiewkami pt. „*Miała baba koguta*”.

Klasa II b i III b wspólnie z nauczycielkami p. *Kariną Strzelczyk* i p. *Grażyną Łukasiewicz* przedstawiły doskonale znane bajki trochę inaczej, w nowej, humorystycznej oprawie. Inscenizacja pt. „*Nie ma tego złego...*” rozbawiła zarówno dorosłych jak i dzieci. W tej sympatycznej atmosferze przy kawie i słodkim „*co nieco*” wszyscy poczuliśmy urok tego wspaniałego święta.

Grażyna Łukasiewicz

Scena z bajki „Nie ma tego złego...”

Klasa Ib w programie słowno-muzycznym pt. „Miała baba koguta”

Adopcja zagraniczna – dlaczego?

Najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka jest rodzina. Jeśli nie może ona, albo nie potrafi pełnić swoich naturalnych funkcji, obowiązek opieki nad dzieckiem z reguły przejmują wyspecjalizowane placówki

opiekuńcze: domy dziecka, rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze lub adopcyjne. Najkorzystniejszą niewątpliwie formą opieki zwłaszcza nad małoletnimi dziećmi jest rodzina adopcyjna, której istota polega na całkowitym przysposo-

bieniu dziecka w nowej wspólnotie rodzinnej.

Między rodzicami a dzieckiem nawiązuje się stosunek prawny taki, jaki istnieje między rodzicami naturalnymi a ich

Przedszkole w Bierdzanach

W styczniu w przedszkolu w Bierdzanach odbył się Bal Karnawałowy.

Zorganizowany został w godzinach popołudniowych z udziałem wodzireja i rodziców.

Były konkursy, zabawy ru-chowe z nagrodami i wspólny taniec z rodzicami.

Dzieci były zadowolone i szczęśliwe, ich uśmiechy i radość stanowiły najlepszą nagrodę dla całego przedszkola.

Dzień Babci i Dziadka to kolejna uroczystość w naszym przedszkolu.

Dzieci przedstawiły przygotowany program artystyczny. Następnie odbyły się wspólne zabawy. Zaproszono także gości do stołu na poczęstunek.

Spotkanie to pozostawiło wiele miłych wspomnień.

Regina Olszok

„Dzień Babci i Dziadka” – występ przedszkolaków.

Fabryka w Osowcu

Prywatyzowanie małych i średnich przedsiębiorstw staje się koniecznością i to ze względu na potrzebę tworzenia mocnych branżowców przemysłowych na rynku producenta jak i obniżania kosztów działalności.

Fabryka w Osowcu, której właścicielem jest Gmina (a już nieliczne tego typu zakłady jeszcze funkcjonują) nie może liczyć na zlecenia z jej strony, gdyż samorząd nie jest do tego powołany. A przy niewystarczającej ilości zleceń trudno utrzymać miejsca pracy.

Realizacja decyzji o prywatyzacji podjętej w 2002 roku staje się coraz bliżej finiszu. W grudniu ubiegłego roku przedstawiciele nowych władz gminnych, po zapoznaniu się ze wcześniejszymi pracami przygotowawczymi, rozpoczęli kontynuację wcześniejszych negocjacji. Wszelkie kroki podejmowane w tym zakresie oparte są o uwarunkowania prawne dotyczące prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

W styczniu br. opracowano „Analizę stanu prawnego, majątkowego i finanso-

wego Spółki” a następnie wyłoniono, na podstawie ogłoszonego w prasie ogólnopolskiej przetargu, oferenta na inwestora strategicznego do prowadzenia negocjacji umowy zbycia udziałów.

Kandydatem na inwestora strategicznego okazała się duża firma z branży metalowej, współpracująca z osowiecką fabryką od prawie 35 lat. Negocjacje będą na pewno trudne a ich wynik zadecyduje o nowych prawach własnościowych tej 218 – letniej fabryki.

Podstawowym warunkiem stawianym inwestorowi strategicznemu jest zabezpieczenie ciągłości produkcji na poziomie gwarantującym zatrudnienie obecnej załogi z tendencją wzrostową. Poza tym myśli się również o zabezpieczeniu udziałów dla pracowników i dokapitalizowaniu Spółki.

Nabywca udziałów z kolei warunkuje podpisanie umowy wprowadzeniem przez Gminę ulg podatkowych zapewniając za to zatrudnienie pracowników na poziomie nie mniejszym niż obecnie.

Jedną z przeszkód w negocjacjach jest nadmierna powierzchnia zakładu w stosunku do aktualnych i prognozowanych możliwości produkcyjnych. Jest to źródło kosztów stałych, które musi być wyeliminowane patrząc realnie na przyszłość Fabryki.

Żaden z klientów nie jest zainteresowany kupowaniem wyrobów obarczonych, w cenie, kosztami utrzymania zbędnego majątku. Stąd widać, że proces prywatyzacji nie zakończy się jedynie na zbyciu udziałów, ale potrwa aż do uzyskania rentowności na wszystkich wyrobach. W tym celu prowadzona jest analiza kosztów, z której wnioski wskażą na kierunki dalszej ich obniżki.

Na podstawie dotychczasowych rozmów między stronami wynika, że przekształcanie własnościowe Fabryki jest na dobrej drodze. Ciąg dalszy rozwoju wydarzeń ukaże się w następnej „Fali”.

Piotr Jendrzej

Święto Seniorów w Bierdzanach

Ponad pięćdziesiąt starszych mieszkańców Bierdzan przybyło do sali w remizie strażackiej, by świętować Dzień Babci i Dziadka.

Spotkanie zorganizowali: Mniejszość Niemiecka i Zespół „Jażwinki”. Na gości czekały pyszne ciasta, kawa i herbata.

W czasie uroczystości występował Zespół „Jażwinki”, oprócz piosenek i pieśni były również skecze i kawały.

Goście bawili się wymiennie, brali czynny udział w śpiewaniu i opowiadaniu różnych kawałów.

R. Mohrhardt

Dzień Babci i Dziadka. Bierdzań, 26 stycznia 2003 r.

Z kołędami w Domu Dziecka w Czarnowasach. Więcej na stronie 13.

ADOPCJA ZAGRANICZNA...

ciąg dalszy ze strony 3

potomstwem. Dziecko adoptowane otrzymuje nazwisko rodziców, zyskuje także prawa w odniesieniu do krewnych swoich nowych opiekunów.

Wymagania dotyczące adopcji stawiane ustawodawcom krajowym w dokumentach międzynarodowych są zawarte w KoPD a także w Europejskiej Konwencji o Przystosowaniu dzieci z 1967 r. oraz tzw. Konwencji Haskiej z 1993 r.

Zgodnie z nimi: celem adopcji powinno być dobro dziecka; adopcję ustanowić może jedynie kompetentna władza państwowa – w Polsce – sąd, po wnikliwym zbadaniu sytuacji rodzinnej prawnej zainteresowanych; adopcja dzieci za granicę dopuszczalna jest jedynie wówczas, gdy nie można w żaden odpowiedni sposób zapewnić mu pieczy w kraju jego pochodzenia; przy adopcji poza granice należy zagwarantować, aby dziecko miało tam warunki życia nie gorsze od tych, jakie miało w kraju.

Wśród międzynarodowych standardów prawa adopcyjnego istotne znaczenie ma też sformułowane w art.7 ust. 1 KoPD prawo dziecka do znajomości własnej tożsamości, tj. prawo dziecka do dostępu do informacji o tym, kim są jego rodzice.

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy wprowadza pierwszeństwo adopcji krajowej przed zagraniczną.

Kwalifikacją kandydatów na rodziców adopcyjnych w kraju zajmują się Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze to właśnie one przygotowują kandydatów do podjęcia roli rodziców adopcyjnych.

ciąg dalszy na stronie 10

KAPLICZKA ŚW. LEONHARDA...

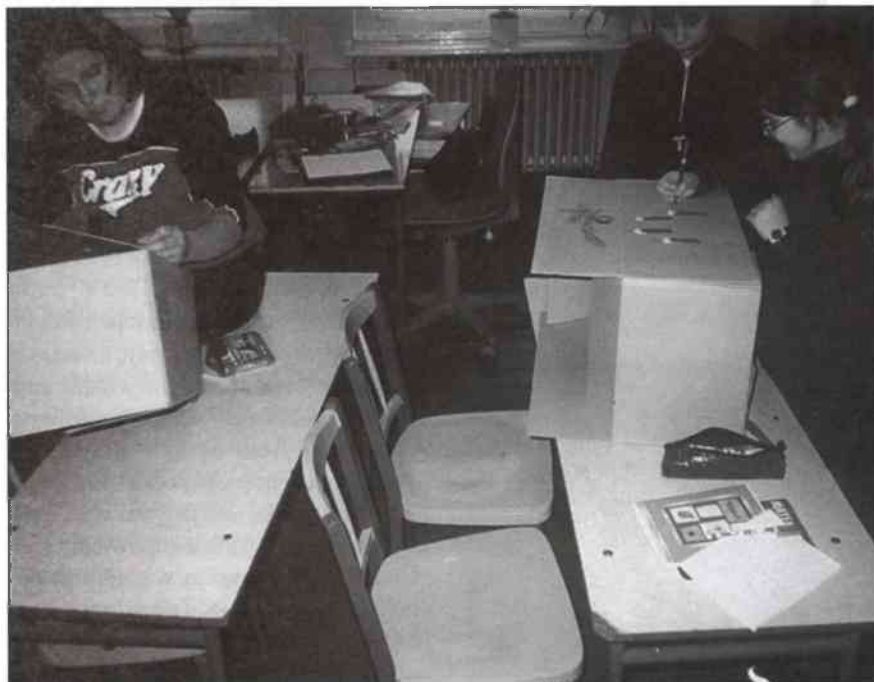
Dokończenie ze strony 2

z Turawy, który dotąd pracował w hucie turawskiej i mieszkał w domu, stojącym jeszcze do ubiegłego roku przy dzisiejszej ul. Opolskiej 32.

A. Kupka

Opracowano na podstawie: „Das Majorat Turawa” księdza Karla Kahla, „Mała historia Śląska” Helmuta Neubacha oraz tradycji ustnej do dziś pamiętającej te odległe o 8 pokoleń wydarzenia.

Wolontariat w szkole

Każdy człowiek, niezależnie od wieku, może i powinien pomagać potrzebującym.

Celem wolontariatu jest włączenie młodzieży do prac na rzecz szkoły i jej otoczenia. Misja współczesnego wolontariusza jest inna niż tego znanego z literatury czy okresu międzywojennego. Jest to dobrowolna, bezpłatna praca i działanie na rzecz innych osób lub instytucji. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie pomoc taka jest potrzebna.

Nie każdy jednak wolontariusz jest odpowiedni do każdego rodzaju pracy. Najbardziej pożądaną cechą wolontariusza jest nowy i śmiały pomysł oraz profesjonalne wcielanie go w życie. Ponadto powinien być przekonany

Dokończenie na stronie 7

Budowa świetlicy szkolnej w Bierdzanach

Sala gimnastyczna lub chociażby większa świetlica to marzenie wielu roczników uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Bierdzanach.

Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są na boisku szkolnym, ale ze względu na warunki atmosferyczne nie zawsze jest to możliwe. Wtedy dzieci ćwiczą na szkolnym korytarzu, z konieczności zachowując ciszę, bo przecież za drzwiami prowadzone są lekcje z innych przedmiotów.

Kilka lat temu podjęliśmy wspólnie z rodzicami decyzję o budowie szkolnej świetlicy, która byłaby pomieszczeniem wielofunkcyjnym. Służyłaby jako sala do prowadzenia lekcji kultury fizycznej, gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej, odbywałyby się w niej szkolne uroczystości, zabawy, przedstawienia itp.

Zostało zwołane zebranie założycielskie i powołany społeczny Komitet Pomocy Szkole, którego przewodniczącym

został **Krzysztof Owsianik**. Następnie opracowaliśmy statut stowarzyszenia, które zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Opolu. W dalszej kolejności zlecieliśmy wykonanie projektu architektonicznego inż. **Eugeniuszowi Baranieckiemu**.

Niestety gmina odmówiła nam pomocy w finansowaniu tego przedsięwzięcia. Równolegle, więc przez cały ten czas gromadziliśmy fundusze na budowę. Uczniowie i nauczyciele w ramach działalności Szkolnej Kasy Oszczędnościowej sprzedawali kartki świąteczne i wykonane przez nauczycielki i mamy z Rady Rodziców stroiki przed Świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy, wieńce adwentowe, znicze nagrobne, prowadzili sklepik szkolny z napojami i słodyczami, zbierali złom stalowy i aluminiowy itp. W wykonanie stroików wielkanocnych najbardziej zaangażowały się: **Brygida Niemiec, Lidia Bazan, Beata Kupka, Lu-**

cja Janczyk, Aneta Knopp, Anida Zombik, Edyta Nowak, Klaudia Sygulka, Monika Krautwurst. Wszelkie prowizje dla szkoły uzyskiwane ze sprzedaży podręczników szkolnych, za ubezpieczenie uczniów, od fotografa przeznaczaliśmy również na budowę świetlicy.

Do działań mających na celu zarabianie pieniędzy włączyła się również Rada Rodziców. Zorganizowała ona dwie zabawy karnawałowe dla dorosłych mieszkańców Bierdzan oraz dwudniowy festyn wiejski.

Na szczególne wyrazy uznania i podziękowania zasługuje przewodnicząca Rady Rodziców, pani **Beata Kupka**, która swoim ogromnym zaangażowaniem potrafiła zdziałać bardzo wiele. Jest ona osobą, która nie szczędząc czasu energii i trudu potrafiła wszystkie przedsięwzięcia doprowadzić do końca, a równocześnie skupić wokół siebie osoby,

Ciąg dalszy na stronie 7

BUDOWA ŚWIETLICY SZKOLNEJ...

Ciąg dalszy ze strony 6

które zarażała swoim zapalem i przedsiębiorczością.

Jesienią 2000 roku rozpoczęliśmy pierwszy etap budowy świetlicy szkolnej pod nadzorem kierownika budowy inż. **Eugeniusza Baranieckiego**.

Wszystkie prace, oprócz dachu, były wykonane społecznie przez ojców, a nie rzadko nawet dziadków naszych uczniów. Do prac budowlanych zaangażowało się wielu, a na szczególne uznanie zasługują: **Marek Kupka, Romuald Cygan, Andrzej Staś**, nieżyjący już niestety **Franciszek Śliwa, Benedykt Śliwa, Krzysztof Owsianik, Rudolf Kowol, Karol Kupka, Werner Niemiec, Henryk Bazan, Franciszek Pielorz, Andrzej Michalczyk, Marcin Cebula, Wilhelm Leś, Krystian Knopp, Herbert Wojtczyk, Karol Grzesik i Zygfryd Reichel, Józef Wojtczyk, Jerzy Lakota, Herbert Kupka, Józef Klyk, Stefan Schilk, Alfred Friedrich, Grzegorz Wicher, Walenty Albański, Franciszek Tkaczyk, Kordian Głowacki**.

Zimą 2000 roku doprowadziliśmy budowę do stanu surowego zamkniętego. Nie mogliśmy kontynuować naszych działań ze względu na brak środków finansowych. Prawie dwa lata trwało zarabianie i gromadzenie pieniędzy na dalsze prace. W ostatnich dniach grudnia 2002 roku przystąpiliśmy do prac wykończeniowych. I znowu zaangażowali się ojcowie uczniów. Szczególnie dużo swojego czasu i wysiłku poświęcili: **Marek Kupka, Karol Grzesik, Damian Krautwurst, Benedykt Śliwa, Tomasz Śliwa, Krzysztof Grzesik, Hubert Biskup, Marek Sierota, Zygmunt Okwieka, Joachim Świata, Joachim Wodniok, Mirosław Hosumbek, Krzysztof Łabaza, Andrzej Antczak, Hubert Michalczyk, Werner Michalczyk, Konrad Wojtczyk, Marcin Cebula, Andrzej Staś, Gerard Rogowski, Krzysztof Kopczyk**.

Wszystkim, którzy zaangażowali się w większym lub mniejszym stopniu w budowę świetlicy szkolnej składam tą drogą serdeczne podziękowania.

Dziękuję również wszystkim nauczycielom, którzy bardzo aktywnie włączyli się w różnego rodzaju akcje mające na celu gromadzenie środków finansowych. I tak, między innymi panie **Maria Bodnaruś, Iwona Łabaza i Ewa Baran** wykonały i sprzedały 50 pięknych stroików

WOLONTARIAT W SZKOLE

Dokończenie ze strony 6

o wartości tego co robi i osobą, na której można polegać. Jak to wygląda w praktyce w szkole w Osowcu?

Zaczął się od pomocy dla jednej z koleżanek. Zaobserwowałam u uczniów wielką chęć zrobienia czegoś dobrego, podzielenia się z kimś tym co mam najlepszego. Postanowiłam ten zapal wykorzystać, aby uczniowie mogli pomóc szkole. Gminne Dożynki – a dokładnie loteria fantowa – były doskonałą okazją do sprawdzenia swoich umiejętności.

Uczniowie pracowali z ogromnym zapalem przynosili fanty, liczyli, układali, metkowali, kontrolowali, robili losy, wykonali całą oprawę plastyczną: hasła i pomysłowe tabliczki, z którymi wyszli sprzedawać losy. Efekty

przerosły najśmielsze oczekiwania uczniów. W ciągu dwóch godzin sprzedali wszystkie losy - 1090 sztuk, a za swoje umiejętności otrzymali dodatkowo duże napiwki.

Uzyskane pieniądze pomogły wyposażyć naszą nową salę gimnastyczną i zakupić bezprzewodowe mikrofony.

Zbliżał się grudzień – okres działalności dobroczynnej. Zaowocował on pomocą dzieciom z dalszego otoczenia, z Domu Pomocy Społecznej w Czarnowasach. Zbiórka odzieży, żywności, słodyczy, zabawek, artykułów szkolnych, środków czystości była bardzo duża. Dary pomogli nam bezinteresownie przewieźć panowie **Joachim Miller i Jacek Szatka**. Był to dar serca. Uczniowie łamali się opłatkami z obdarowanymi dziećmi. Było to dla nich ogromne przeżycie, inne niż akcja pomocy szkole.

Myślę, że uśmiech niepełnosprawnych dzieci pozostanie na długo w ich pamięci, a wielu z nich jeszcze bardziej uwrażliwił i zachęcił do dalszej pracy dla potrzebujących, i to nie tylko w roku 2003, który został ogłoszony „*Rokiem niepełnosprawnych*”. Przeprowadzenie tych akcji było możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu, pracy i wytrwałości moich wychowanków z kl. VI b.

**wychowawczyni
Renata Curlok**

wielkanocnych, **Ewa Gancarz** przez kilka lat zajmowała się sprzedażą kartek świątecznych, zniczy, napojów i słodyczy w szkole, **Urszula Ejsmont** wykonała dziesiątki wielkanocnych pisanek, które cieszyły się dużym powodzeniem wśród mieszkańców wsi, **Agnieszka Pałos** zajmowała się przez cały czas finansową stroną wszelkich działań, prowadząc nasze konto w SKO.

Dokończenie na stronie 13

„Biała Zima” – 2003

W ramach programu profilaktycznego szkoły, w ścisłej współpracy z Urzędem Gminy w Turawie, w pierwszym tygodniu ferii zimowych, w Publicznej Szkole Podstawowej w Bierzdanach odbyło się zimowisko.

Zimowisko kierowane było zarówno do uczniów szkoły podstawowej, jak i do gimnazjalistów. Ponieważ większość dzieci pozostawała podczas ferii w Bierzdanach, więc zainteresowanie zorganizowaną formą wypoczynku było bardzo duże. Zapisano się aż 89 uczniów, z czego 24 osoby to gimnazjaliści. Przy takiej liczbie uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy wiekowe - uczniowie klas I - IV, którymi opiekowały się panie **Ewa Gancarz** i **Joanna Pikos** oraz starsza grupa - uczniowie klas V - VI podstawówki i klas I - III gimnazjum pod opieką pani **Iwony Łabazy** i **Urszuli Ej-smont**.

Bardzo ciekawie przedstawiał się program. Dzieci i młodzież uczestniczyły w wyjazdach i wielu atrakcjach na miejscu, każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

Już w poniedziałek jedna grupa, a w piątek druga, były na basenie w Brzegu, gdzie przez ponad dwie godziny mogły pływać się w wodzie lub korzystać z innych atrakcji tego mini aquaparku. Odwiedziliśmy stadninę koni w Zawadzie, gdzie instruktor zapoznał nas ze sztuką techniki jeździeckiej oraz oprowadził po stadninie.

Jedną z atrakcji było również ognisko w lesie, które przygotowali zaprzyjaźnieni leśnicy: pan **Jarosław Owsianik**, pani **Anna Kowalska**, pan **Roman Junik**, pan **Rafał Pipa** oraz pan **Henryk Ostrowski**. Na ognisku uczniowie piekli kiełbaski oraz w swoich grupach wiekowych uczestniczyli w pogadankach dotyczących m.in. flory i fauny leśnej.

Również w szkole atrakcji nie brakowało: był „Maraton uśmiechu”, „Mini playback show”, gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, turniej tenisa stołowego, kalambury, konkursy tańca i piosenek, projekcja filmów, gry komputerowe oraz zagadnienia z zakresu profilak-

tyki uzależnień. Znaczna część uczniów bardzo niechętnie żegnała się w tych dniach ze szkołą. Wszyscy żalowali, że zimowisko trwało tylko tydzień!

Iwona Łabaza
Ewa Gancarz

Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym

Po demokratyzacji ustroju państwa jaka nastąpiła na początku lat dziewięćdziesiątych i po przeprowadzonych reformach szkolnictwa, szkoły uzyskały większą samodzielność w kreowaniu swego oblicza w środowiskach lokalnych, szczególnie wiejskich.

W latach dziewięćdziesiątych wieś bardziej niż miasto zubożona została o ośrodki kultury. Dlatego wzrosła rola szkoły, wzrosły oczekiwania i potrzeby społeczne lokalnych środowisk w tym zakresie. Szkoła musi być otwarta na te potrzeby, musi także kształcić wśród uczniów społeczne postawy. Ta nowa sytuacja daje szkołom duże możliwości ale czy będzie umiała je wykorzystać zależy od grona nauczycielskiego, od jego zaangażowania, kreatywności oraz od środowiska, czy będzie przychylne przyjąć tę otwartość szkoły.

Takim dobrym przykładem spełnienia tych warunków jest Publiczna Szkoła Podstawowa w Osowcu. Przyjęta idea otwartości szkoły, dzięki ogromnemu zaangażowaniu i kreatywności nauczycieli i młodzieży szkolnej pozwoliła wkomponować, tak szeroko pojmowaną szkołę, w mozaikę życia społeczności Osowca. Co przejawiało się w formie:

- współorganizacji imprez lokalnych poprzez aktywny udział szkoły w przygotowaniu i przeprowadzeniu dożynek gminnych w Osowcu,
- organizacji samodzielnych imprez na rzecz środowiska takich jak: sprzątanie Osowca w ramach akcji „Sprzątanie Ziemi”, zorganizowanie „Jaselek” w kościele parafialnym w Węgrach, przygotowanie programu artystycznego dla babć i dziadków z okazji ich święta,
- zbiórek i kiermaszów na rzecz szkoły takich jak: wspólna zbiórka z mieszkańcami Osowca makulatury i szkła białego, kiermasz stroików i kartek świątecznych dla rodziców i mieszkańców wsi,
- udostępniania obiektów szkolnych mieszkańcom np. sali gimnastycznej w celach rekreacyjnych oraz placu i pomieszczeń szkolnych na dożynki gminne.

Przyjęcie w środowisku takiej działalności szkoły świadczy, że idea otwarcia szkoły była słuszna. Dzięki temu umacnia się więź społeczna, uczy się aktywności dzieci i młodzież, zagospodarowuje ich wolny czas. Rośnie także prestiż szkoły jako ośrodka nie tylko oświa-

towego ale i kulturalnego. Dlatego należy kontynuować tę ideę.

**E.Dembińska
T.Gallus
A.Budnik**

Osowiec 12.02.2003

Zimowa Frajda III

Dzięki finansowemu wsparciu Urzędu Gminy w Turawie, w pierwszym tygodniu ferii miała miejsce już po raz trzeci „Zimowa Frajda” w Publicznej Szkole Podstawowej w Osowcu.

Nad bezpiecznym i wesołym przebiegiem zimowiska czuwali nauczyciele **Karina Strzelczyk, Grażyna Łukasiewicz, Elżbieta Sobieralska i Roman Respondek**, którzy przygotowali wiele atrakcji m.in. zabawy integrujące z chustą „KLANZY”, turniej tenisa stołowego i piłki halowej, aerobik, konkursy plastyczne „Chcę żyć zdrowo...” oraz „na najładniejszą maskę karnawałową”.

Były również zabawy tropiące, eskapada do lasu zakończona pieczeniem kiełbaski w ogrodzie szkolnym, a także bal przebierańców i „Mini Playback Show”.

Każdy dzień miał charakter sportowo-rekreacyjny i opatrzony był hasłem np. **HARTUJMY SIĘ, ZE SPORTEM „ZA**

Dokończenie na stronie 14

ADOPCJA ZAGRANICZNA...

Ciąg dalszy ze strony 3

Kandydaci ci odbywają spotkania z pedagogiem, psychologiem, szkolenia warsztatowe, wypełnianie kwestionariuszy itp. Rozmowa indywidualna i wypełnianie kwestionariusza pedagogicznego to ostatnie czynności przed kwalifikowaniem kandydatów i ewentualnym doborom dziecka.

Kandydaci sami określają, jakie dziecko mogą wychowywać (wiek, pochodzenie, stan zdrowia psychicznego i fizycznego).

Dzieje się tak, dlatego, że przyszli rodzice adopcyjni muszą być świadomi możliwie wszystkich problemów związanych z dzieckiem przed, w trakcie i po adopcji, aby podjąć właściwą decyzję. Bardzo często obserwuje się fakt, że oczekiwania, z którymi przychodzą rodzice do ośrodka są zupełnie inne niż w trakcie ostatniej rozmowy.

Z badań wynika też, że niektóre ośrodki adopcyjno-opiekuńcze nie zatrudniają psychologa, a na badania psychologiczne kieruje się kandydatów do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Mimo powszechnej świadomości o konieczności wielu badań rodzin adopcyjnych zdarzają się wypadki, że kandydaci na rodziców przechodzą jednodniowe lub kilkudniowe kwalifikacje.

A przecież wiadomo, że są osoby tzw. nie adopcyjne, którym dziecka

Śniadanie w szkolnej stołówce. Mniam, mniam...

Pieczenie kiełbasek w szkolnym ogrodzie.

Dokończenie na stronie 11

Życzliwość osowieckich wnucząt

Jednym z najważniejszych świąt, które na stałe wpisało się w kalendarz imprez Publicznej Szkoły Podstawowej w Osowcu jest ciepły i niepowtarzalny Dzień Babci i Dziadka.

Z tej też okazji w dniu 21.01.2003r. odbyła się uroczysta impreza środowiskowa z udziałem licznie przybyłych Babci i Dziadków. Uroczystość upływała w miłej i serdecznej atmosferze, przy herbatce i słodkim poczęstunku.

Wdzięczność, szacunek i miłość, wnukowie wyrażali w barwnych inscenizacjach, w słowach wierszy i piosenek. Przepiękna oprawa muzyczna w wykonaniu małych artystów klas: 0, Ia, IIa, IIIa z PSP w Osowcu dodała uroku i blasku całej uroczystości, nad przebiegiem której czuwały wychowawczynie: p. *Maria Strzałka*, p. *Anna Budnik*, p. *Jadwiga Praska*, p. *Barbara Zając*.

Mamy nadzieję, że ten dzień na długo pozostanie w pamięci, tych którym był dedykowany, a własnoręcznie wykonane przez wnuki upominki będą o nim przypominały.

Barbara Zając
Anna Budnik

ADOPCJA ZAGRANICZNA...

Dokończenie ze strony 10

powierzyć nie wolno, pomimo, że są np. wykształcone i mają dobre warunki materialne.

Jeżeli po kilku nie udanych próbach nie ma możliwości znalezienia dziecka rodziny adopcyjnej w kraju, to szuka się takiej rodziny poprzez Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Warszawie. Ośrodek ten ma kompetencje do kwalifikowania dzieci do adopcji zagranicznej po okresie poszukiwania dla nich kandydatów na rodziców adopcyjnych w Polsce. Okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące od zgłoszenia dziecka do ośrodka adopcyjno-opiekuńczego.

Kandydatami na przysposabiających, którzy mieszkają poza granicami Polski mogą być jedynie osoby, które zostały zakwalifikowane przez działające w ich krajach licencjonowane przez organa rządowe organizacje adopcyjno-opiekuńcze.

Występy klasy Ia.

Babcie i dziadkowie słuchają koncertu.

Centralny Bank Danych o dzieciach, którym nie znaleziono zastępczej formy pieczy o charakterze rodzinnym w kraju, gromadzi informacje o kandydatach na rodziców adopcyjnych z zagranicy, dokonuje wstępnego doboru rodzin a także przygotowuje sprawy związane z przeniesieniem dzieci za granicę.

T. Żulewska

Literatura:

- 1). G. Grzelak „Kwalifikacje kandydatów na rodziców adopcyjnych”, „Problemy opiekuńczo- wychowawcze” 1999 nr.6.
- 2). M. Andrzejewski „Prawna ochrona rodziny”, „Przysposobienie-adopcja”.
- 3). A. Ładyżyński „O tajemnicy adopcji”, „Problemy rodziny” 1996 nr.3.

Zawsze razem

Jednym z zadań własnych Rady Sołeckiej w Ligocie Turawskiej było i jest organizowanie uroczystości i imprez środowiskowych przy równoczesnym włączaniu do tych działań innych organizacji wiejskich z jednej strony, a swoistym zwrocie mieszkańcom pieniędzy pozyskanych na festynach z drugiej.

Zdobyte w ten sposób środki, których wysokość zawsze jest podawana do publicznej wiadomości, do chwili obecnej służą większej integracji środowiska oraz utrwalają przekonanie, że w różnej postaci wszyscy z nich skorzystają. I tak np. w przeciagu minionych 4 lat do wybudowanej w czynie społecznym sali gimnastycznej Rada Sołecka dołożyła 3466,80 zł, dla OSP przekazała sumę 2800 zł w gotówce i zakupiła 20 kpl. obrusów, serwet i termosów na wszystkie stoły w remizie OSP, a także 3 termosy 20- i 15- litrowe, na malowanie kościoła parafialnego - 2000 zł, dla LZS - 200 zł z własnych funduszy została wybudowana przy przystanku PKS wiata na rowery osób dojeżdżających do pracy za kwotę 945,10 zł oraz posypywano piaskiem drogi gminne w zimie 2001/2002 za łączną sumę 580 zł. To nie są wszystkie wydatki.

Znaczne kwoty zostały przekazane na paczki mikołajowe (łącznie 149 paczek) przygotowane wspólnie z DFK, na dwukrotną organizację bardzo uroczystych dożynek wiejskich z obiadem i kawą dla 150 osób każdorazowo i bezpłatną zabawę dla chętnych, na spotkania z seniorami (z DFK) oraz wigilię dla samotnych, w której w 2002 r. wzięło udział 59 osób (z DFK). Własne środki pozwoliły wypromować sołectwo w całym województwie: braliśmy udział w dożynkach wojewódzkich w Łączniku, gminnych w Turawie, Osowcu i Węgrach oraz powiatowych w Ozimku i Lubnianach. Bardzo cenny okazał się udział sołectwa w Mię-

dzynarodowym Konkursie Rękodzielnicstwa Ludowego w Rudnikach. O efektach tych wojaży informowała prasa i radio, świadczą o tym liczne dyplomy umieszczone w sali remizy OSP.

Najważniejsze było zintegrowanie środowiska.

W przygotowywaniu uroczystości środowiskowych zawsze brała szkoła ze swoimi występami; pracowali członkowie DFK, OSP czy LZS. Mimo niejednej różnicy zdań, mimo różnego spojrzenia na te czy inne problemy – byliśmy razem, zawsze razem. I za to wszystkim serdecznie dziękuję

Sołtys D. Matysek

Sukcesy SKO z Bierdzan

Od wielu lat w Szkole Podstawowej w Bierdzanach aktywnie działa Szkolna Kasa Oszczędności. W ramach jej działalności uczniowie gromadzą na książeczkach swoje skromne pieniądze, które na koniec roku urastają często do poważnych kwot. Uczą się w ten sposób

oszczędzania i umiejętności mądrego dysponowania zgromadzonym wkładem pieniężnym.

Od czterech lat nasza SKO zajmuje czołowe miejsca w województwie w krajowym konkursie „Dziś oszczędzam w SKO - jutro w PKO”. Konkurs ten pole-

ga na ocenie przez PKO aktywności członków SKO w zakresie gromadzenia oszczędności, ze szczególnym uwzględnieniem działalności gospodarczej i usługowej, przedsiębiorczości i pomysłowości w organizowaniu dochodów,

Z kolędami w Domu Dziecka w Czarnowąsach

11-tego stycznia br. Zespół „Osowiec”, rodzeństwo *Galus* z Osowca, siołści: *Małgosia Świentek* z Osowca i *Nikola Michalczyk* z Zespołu „Jaźwinki” z Bierdzan wystąpili z kolędami i pastorałkami w Domu Dziecka w Czarnowąsach.

Razem z kolędami przyjechali też sponsorzy z Łakociami, a byli to: pan *Gruszka* z Kolanowic, „*Foto Emil*” z Marszałek i akompaniator *Józef Palt*. Po występach Zespołu „Osowiec” wystąpili artyści z Domu Dziecka. Spotkanie prowadził *Ryszard Mohrhardt*.

Występy tak się wszystkim spodobały, że zaproszono nas na następne

Kierownik Zespołu Osowiec
Ryszard Mohrhardt

Występ w Czarnowąsach.

BUDOWA ŚWIETLICY SZKOLNEJ...

Dokończenie ze strony 7

Wiele godzin społecznie przepracowali również pracownicy obsługi szkoły: *Anna Michalczyk*, *Beata Kupka* i *Wiesław Gadecki*, za co również składam im serdeczne podziękowania

Na szczególne jednak wyrazy uznania zasługuje pan *Marek Kupka*. Jest to człowiek o wielkim sercu, ogromnym zaangażowaniu, niespotykanej pracowitości i niespożytej energii. To on, razem z żoną byli motorem napędowym tego całego przedsięwzięcia, którego efekt już w najbliższym czasie będzie służył dzieciom i pozostałym mieszkańcom wsi Bierdzany.

Dyrektor Szkoły
Barbara Ruczyńska

Występ „Osowca” w Czarnowąsach.

SUKCESY SKO Z BIERDZAN

Dokończenie ze strony 12

wielkości oszczędności rzeczowych i prac społecznie użytecznych.

Opiekunem SKO w naszej szkole jest od kilku lat mgr *Agnieszka Palos*. W roku szkolnym 2000/2001 zajęliśmy II miejsce w województwie opolskim, natomiast

w roku szkolnym 2001/2002 - I miejsce i tym samym nasza szkoła reprezentowała Opolszczyznę w krajowych eliminacjach konkursu.

Ogółem w konkursie wzięło udział 1570 szkolnych kas oszczędności, a w eliminacjach sześćdziesiąt krajowego 66 placówek zgłoszonych przez oddziały regionalne PKO BP. Bierdzka SKO zajęła

III miejsce w kraju w kategorii szkół liczących do 100 uczniów.

Cieszymy się bardzo z osiągniętego sukcesu i jednocześnie serdecznie gratulujemy opiekunowi SKO i wszystkim członkom tej organizacji.

Dyrektor Szkoły
Barbara Ruczyńska

Pójdźmy wszyscy do stajenki...

20 grudnia 2002 roku w Przedszkolu w Bierdzanach, w sali w której kilkanaście dni wcześniej witaliśmy Mikołaja, w świątecznej scenerii przygotowaliśmy uroczystą Wigilię. Dzieci wystawiły Jasełka. Był Józef, Matka Boska, pasterze, aniołowie, królowie. Oprócz pięknie przedstawianych swoich ról, dzieci śpiewały kolędy.

Duże wrażenie wywarło również wykonanie piosenki „Życzenia”, przy której dzieci wykorzystały instrumentarium Carla Orffa tworząc akompaniament.

Po występach dzieci przełamały się opłatkiem, składały sobie życzenia, a następnie zasiadły do wigilijnego stołu.

Nasze spotkanie było bardzo uroczyste, a zarazem ciepłe, serdeczne, domowe. Na pamiątkę zostały nam wspomnienia, zdjęcia i głębokie przekonanie, że w naszym przedszkolu jest jak w domu.

Aneta Lewicka

ZIMOWA FRAJDA III

Dokończenie ze strony 10

Zdjęcie pamiątkowe z dyplomami na zakończenie „Zimowej Frajdy III”.

PAN - BRAT”. Największą atrakcją okazał się wyjazd na krytą pływalnię do Brzegu. Korzystając z wyposażenia kuchni, personel administracyjny przygotowywał pyszne kanapki oraz gorącą herbatkę.

Uczestnikami „Zimowej Frajdy III” było blisko dziewięćdziesięciu uczniów z podstawówki i gimnazjum. W ostatnim dniu rozdano pamiątkowe dyplomy oraz nagrody za udział w różnorodnych konkursach i turniejach. My – frajdowcy zrobiliśmy dzieciom wielką niespodziankę przedłużając świetną zabawę do godzin wieczornych. Mam nadzieję, że miłe i radosne wspomnienia zostaną na długo w naszej pamięci i spotkamy się za rok...

Karina Strzelczyk

Koncert kołęd w Kolanowicach

18 stycznia br. uczniowie gimnazjum z Turawy oraz Biadacza wraz z zespołem „Silesia” wystąpili w konkursie kołęd, jaki odbył się w kościele św. Barbary w Kolanowicach. Gimnazjum turawskie reprezentowała **Sabina Stręk** - flet boczny, a gimnazjum z Biadacza zespół „Musica viva” w składzie: **Anna Smyk** - flet boczny oraz **Sandra Grzesik**, **Agata Świerc** i **Sylvia Polok** - śpiew.

Zespół SILESIA z Dąbrówki Lubniańskiej wystąpił w składzie: **Gabriela Dworakowska** - śpiew i skrzypce, **Barbara Wysocka** - śpiew, **Krzysztof Czech** - klarnet, **Rajmund Szymaniec** - akordeon.

Koncert odbył się w ramach programu Centrum Edukacji Obywatelskiej „Znajdź i chroń zabytki” realizowanego przez Szkolne Koło Fotograficzne Publicznego Gimnazjum w Turawie. Koncert został zarejestrowany na taśmie wideo, dzięki czemu będzie pomocny w realizacji ścieżki regionalnej w szkołach.

Organizatorzy dziękują pani Gabrieli Dworakowskiej oraz całemu Zespołowi „Silesia” za udział w koncercie, firmie Foto-Video - pana **Emila Czyrni** za pomoc w jego realizacji oraz proboszczowi parafii Węgry za udostępnienie kościoła.

Zygfryd Mazur

A oto kilka zdjęć z niezapomnianej atmosfery kolanowickich kołęd...

Z niedźwiadkiem pod rękę...

Tradycją opolskich wsi jest „wodzenie” niedźwiedzia.

Nic więc dziwnego, że 8 lutego br. z niedźwiedziem pod rękę wyruszyli członkowie LZS w Ligocie Turawskiej z muzyką, pieśnią i tańcem odwiedzając wszystkie zagrody. Serdecznie przyjmowani, częstowani i obdarowywani, zdobyte w ten sposób środki przeznaczają na kontynuację trwającego od przeszło 2 lat kapitalnego remontu swojego obiektu sportowego.

Grupę złożoną z: policjanta (*K. Panicz*), strażaka (*R. Liebe*), leśniczego (*P. Panicz*), kominiarza (*M. Kuś*), pielęgniarki (*S. Lipp*), lekarza (*A. Karczewski*), cyganek (*M. Gordzielik* i *P. Bacajewski*) prowadził niedźwiedź (*A. Czapla*) i 3-osobowa kapela z Kotorza, a do odległych gospodarstw podwoził saniami *K. Lipp*.

Za gościnne przyjęcie i dary „niedźwiedź” składa serdeczne podziękowanie.

Sołtys D. Matyssek

8 II 2003 LZS „wodzi” niedźwiedzia.

Żyj zdrowo i ekologicznie

**Zapraszamy mieszkańców Gminy
do wspólnej**

zbiórki surowców wtórnych

Oferujemy Państwu worki na

SZKŁO OPAKOWANIOWE, MAKULATURĘ i TWORZYWA SZTUCZNE

(w tym również puszki aluminiowe i kartoniki po napojach),

w których prosimy gromadzić surowce zgodnie z zamieszczonymi
na drugiej stronie wskazówkami.

Pełne worki prosimy wystawić przed posesję – w miejscu wystawienia
pojemników na odpady, w dniach wg poniższego
harmonogramu.

Za aktywny udział w zbiórce serdecznie dziękujemy

HARMONOGRAM

ZBIÓRKI SUROWCÓW WTÓRNYCH W WORKACH (ŚRODA)

MIESIĄC	DZIEŃ (ŚRODA)
Kwiecień	23
Maj	21
Czerwiec	25
Lipiec	23
Sierpień	20
Wrzesień	24
Listopad	19

**WÓJT GMINY TURAWA
WALDEMAR KAMPA**

Wielkanoc przychodząca zawsze wiosną!

Bazie na wierzbach już zakwitły
To zwiastuje wiosny czas
Wielkanocne Święta idą
Jak co roku cieszą nas
Pod niebem wysoko śpiewają skowronki
Słońko też zaczyna mocniej grzać
Zielonej barwy nabierają łąki,
Rolnicy zaczynają w polu siał
Kroszonkarki się szykują
Do zdobienia pięknych jaj
Ostrzą noże, farby kupują
Chcą w konkursach wypaść naj...
Kroszonkarstwo to tradycja bardzo stara
Tak jak nasza śląska gwara
Nasze babcie już skrobały
Różne wzory wymyślały.

Kroszonkarka

Adelajda Ebisz

(Patrz zdjęcie na 1 stronie)

Żyj zdrowo i ekologicznie (wskazówki)

W trosce o nasze środowisko prosimy wszystkich mieszkańców Gminy o korzystanie z rozstawionych pojemników oraz oferowanych worków na surowce wtórne.

Instruktaż pomocny w zbieraniu surowców

MAKULATURA

ZBIERAMY:

- kartony, pudełka kartonowe
- gazety, czasopisma, kolorowe magazyny, katalogi
- gazetki reklamowe, papierowe ulotki, prospekty
- zeszyty, stare książki
- torebki papierowe, papier pakunkowy
- tekturę falistą

NIE ZBIERAMY

- reklamówek i worków foliowych
- papieru kopiującego i kalek
- papieru mocno zabrudzonego lub tłustego
- resztek żywności
- żadnych innych materiałów starych

SZKŁO

ZBIERAMY:

- butelki po napojach
- słoiki po przetworach
- pojemniki i naczynia szklane

NIE ZBIERAMY

- szkła płaskiego (szyb okiennych, lustro)
- naczyń ceramicznych, fajansowych, kryształowych lub porcelanowych
- butelek z tworzywa sztucznego
- żarówek i lamp rtęciowych
- toreb foliowych

TWORZYWA SZTUCZNE

ZBIERAMY:

- butelki plastikowe po napojach (szczególnie typu PET)
- butelki plastikowe po kosmetykach i środkach czystości
- duże folie opakunkowe
- kartoniki wielowarstwowe po napojach (np. Tetrapack)
- puszki aluminiowe po napojach

NIE ZBIERAMY

- części plastikowych nie będących opakowaniami
- kawałków styropianu
- tworzyw sztucznych pochodzenia medycznego
- innych surowców (elementów drewnianych, szklanych itp.)

LOBBE

ZAKŁAD PROJEKTOWANIA „DOLMEL”

Inż. Iwona Dolżycka 45-064 Opole, ul. Damrota 1a

tel/fax 077 - 454 55 61 kom. 0605 399 667

tel. 077 - 441 76 30 0606 745 560

e-mail: dolmel@wp.pl

Nasze biuro wykonuje kompletne dokumentacje projektowe w zakresie:

- ◆ sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, deszczowej
- ◆ przyłączy wod-kan.
- ◆ dróg wiejskich
- ◆ odwodnienia
- ◆ wysypiska śmieci, rekultywacje

jak również dokumentacje budowlane:

- ◆ projekty domów jednorodzinnych i wielorodzinnych
- ◆ obiekty usługowe, handlowe i gospodarcze
- ◆ sieci wewnętrzne wodno-kanalizacyjne, elektryczne
- ◆ rozbudowy, inwentaryzacje i legalizacje

Ref. Dokumentacja proj.-kosztorysowa kanalizacji wsi Jemielnica, Ligota Czamborowa, Otmice

Zapraszamy do współpracy: pomożemy, doradzimy

Prywatny Zakład Instalacyjno-Budowlany
46-053 Chrząstowice, ul. Ozimska 105A
tel/fax 077-421 95 49

Sklep w Zawadzie

tel/fax 077 - 421 77 18

Zlokalizowany przy ulicy Wodociągowej 1A (Pawilon W7)

Oferujemy sprzedaż materiałów elektroinstalacyjnych i odgromowych:

- ✓ Rozdzielnice elektryczne
- ✓ Kable i przewody
- ✓ Oświetlenie
- ✓ Narzędzia
- ✓ Grzejniki konwektorowe, piece akumulacyjne
- ✓ Drut ocynkowany, bednarka, osprzęt

Oferujemy również usługi związane z zakładaniem instalacji elektrycznych i odgromowych.

Pn-Pt 7⁰⁰ - 16⁰⁰

Sobota 7⁰⁰ - 13⁰⁰

Zapraszamy!!!

Podziękowanie

Radzie Sołeckiej z Bierdzan za przekazane dla przedszkola drewno opałowe.

**Dyrektor przedszkola
Barbara Siudzińska**

Podziękowanie przedszkolaków

W imieniu dzieci chciałabym serdecznie podziękować za przekazane dary na loterię fantową p. Monice Morcinek, Beacie Wicher oraz wszystkim rodzicom.

Pieniądze zebrane ze sprzedaży fantów zostaną przeznaczone na zakup szafy na sprzęt RTV i zabawki dla dzieci.

**Dyrektor przedszkola
Barbara Studzińska**

Podziękowanie

Za pomoc przy renowacji bocianiego gniazda w Ligoście Turawskiej składam serdeczne podziękowanie członkom miejscowej OSP oraz Komendzie Miejskiej PSP w Opolu reprezentowanej przez młodszego aspiranta p. Artura Gallusa.

Środki na realizację Programu „Ochrona bociana białego jako gatunku tarczowego dla terenów podmokłych w Polsce” zostały przyznane przez Fundację EkoFundusz PTPP „pro Natura” we Wrocławiu. Teraz oczekujemy akceptacji nowego lokum przez zaprzyjaźnione z Ligością bociany.

**Sołtys wsi
D. Matysek**

Podnoszenie nowego słupa z platformą.

Fragment panoramy wsi z wysokości podnośnika strażackiego.

HUMOR

No i jak ci Franciku smakowała moja zupa – pyta młoda mężatka.

No wiesz, byłoby lepiej, jakbyś dodała łyżeczkę zupy do tej soli.

Jedno małżeństwo wybrało się do kina. W pewnej chwili żona szturcha męża łokciem i powiada mu na ucho:

– Patrz ino, ten w drugim rzędzie śpi!

– To ty mnie, głupio, z tego powodu musisz budzić?

Jeden górnik wyjechał sam na urlop. Kobieta była jednak bardzo zazdrosna. Jak ino przyjechał z powrotem, obejrzała go sobie i powiada:

– Skąd ta opalenizna? Przecież cały czas lał deszcz?

– Jaka to opalenizna? Przeca to rdza!

Jeden farorz zaprosił parafianina do siebie na rozmowę. Pado mu:

– Słuchajcie mój drogi, doszły mnie słuchy, że wy życie w konkubinacie!

– A co to takiego?

– To znaczy, że życie z obcą kobietą, tak jak z waszą żoną.

– O! Mylicie się farorzyczku, dużo, dużo lepiej!

Raz jeden chłop przyszedł nocą z szynku i baba mu to rano wypomniała. A on powiada:

– Ale powiedz mi, jak poznałaś, żech przyszedł pijany?

– Boś kukulka z zegara uczył śpiewać.

Do lekarza przychodzi pijak. Lekarz go zbadał i kategorycznie zabronił mu pić. Na usilne błaganie pacjenta pozwala mu wyjątkowo wypić jeden kieliszek dziennie. Po kilku tygodniach lekarz spotyka swego pacjenta mocno wstawionego i zatrzymując go wygłasza reprimendę. A pacjent na to:

– Co pan doktor myśli, że tylko u niego się leczy?

SPORT w GMINIE

To był naprawdę udany rok!

W gminie Turawa docenia się ważność sportu zwłaszcza w życiu młodego człowieka.

Jedną z wiodących dyscyplin sportu jest modny od wielu lat i pożyteczny tenis stołowy. Jest to dyscyplina nie wymagająca wielkich nakładów finansowych, można ją też uprawiać od najmłodszych lat do późnej starości. I wcale nie ma w tym żadnej przesady; wystarczy trochę dobrych chęci, szczypta wytrwałości na początek, a potem już nie da się bez tego żyć, ponieważ wciąga to jak magnes.

Od wielu lat gmina Turawa, wychodząc naprzeciw tej dyscyplinie sportu, organizuje corocznie turnieje o mistrzostwo gminy. Imprezy mają charakter masowy, co jest zresztą głównym celem tych zawodów. Odbývają się one według ściśle opracowanego planu, który przygotowują specjaliści, czyli nauczyciele wychowania fizycznego pod patronatem pracownika Urzędu Gminy w Turawie, pana Romana Borkowskiego – człowieka, który z pasją poświęca każdy swój zawodowy i wolny czas na propagowanie szlachetnej idei sportu.

W tym roku, jak poprzednio, zawody odbyły się w trzech kategoriach wiekowych z podziałem na dziewczęta i chłopców.

Oto uzyskane wyniki w poszczególnych kategoriach:

Do klas IV dziewcząt:

- 1 miejsce – **Angelika Andruszków** S.P. Osowiec kl. IV
- 2 miejsce – **Jessika Morawiec** szkoła filialna Kadłub Turawski kl. III
- 3 miejsce – **Amanda Ilczyk** S.P. Osowiec kl. IV
- 4 miejsce – **Katrina Pawuś** szkoła filialna Kadłub Turawski kl. III
- 5 miejsce – **Joanna Jakusz** S.P. Osowiec kl. IV
- 5 miejsce – **Justyna Mika** szkoła Filialna Kadłub Turawski kl. III
- 7 miejsce – **Amanda Drag** S.P. Węgry kl. IV
- 8 miejsce – **Paulina Budnik** S.P. Węgry kl. III

Do klas IV chłopców:

- 1 miejsce – **Łukasz Farys** szkoła filialna Kadłub Turawski kl. II
- 2 miejsce – **Markus Kupka** S.P. Ligota Turawska kl. IV
- 3 miejsce – **Marcin Byra** S.P. Osowiec kl. IV

4 miejsce – **Patryk Wieszala** S.P. Osowiec kl. IV

5 miejsce – **Kamil Konieczny** S.P. Węgry kl. III

6 miejsce – **Martin Morawiec** S.P. Ligota Turawska kl. IV

Ciąg dalszy na stronie 20

Zwycięzynie turnieju do klas IV. Od lewej: **Amanda Ilczyk**, **Jessika Morawiec**, **Angelika Andruszków**.

Zwycięzcy turnieju do klas VI z Wójtem Gminy Turawa – panem Waldemarem Kampą. Od lewej: **Marcin Byra**, **Markus Kupka**, **Łukasz Farys**.

SPORT w GMINIE

TO BYŁ NAPRAWDĘ UDANY ROK!

Ciąg dalszy ze strony 20

- 7 miejsce – **Maciej Korzec** S.P. Ligota Turawska kl. IV
- 8 miejsce – **Mateusz Grzesik** S.P. Ligota Turawska kl. IV
- 9 miejsce – **Grzegorz Kolasa** S.P. Osowiec kl. IV
- 10 miejsce – **Adam Łabaza** S.P. Bierdzany kl. IV

Do klas VI dziewcząt:

- 1 miejsce – **Izabela Andruszków** S.P. Osowiec kl. V
- 2 miejsce – **Anita Drung** S.P. Osowiec kl. VI
- 3 miejsce – **Martina Fridrich** S.P. Bierdzany kl. V
- 4 miejsce – **Patrycja Kania** S.P. Zawada kl. VI
- 5 miejsce – **Joanna Cieśla** S.P. Kotórz Mały kl. V
- 6 miejsce – **Aneta Weber** S.P. Zawada kl. V
- 7 miejsce – **Monika Jozko** S.P. Osowiec kl. VI
- 8 miejsce – **Anita Szymczykowska** S.P. Kotórz Mały kl. VI
- 9 miejsce – **Karolina Obrycka** S.P. Węgry kl. V

Zwycięzcy turnieju do klas VI z Wójtem Gminy Turawa. Od lewej: Denis Hapner, Łukasz Farys, Maciej Duda

- 10 miejsce – **Jessika Morawiec** szkoła filialna Kadłub Turawski kl. III

Do klas VI chłopców:

- 1 miejsce – **Maciej Duda** S.P. Osowiec kl. VI
- 2 miejsce – **Łukasz Farys** szkoła filialna Kadłub Turawski kl. II

- 3 miejsce – **Denis Hepner** S.P. Ligota Turawska kl. VI
- 4 miejsce – **Mateusz Pęchra** S.P. Osowiec kl. VI
- 5 miejsce – **Denis Kotula** S.P. Kotórz Mały kl. V
- 6 miejsce – **Bartłomiej Prochota** S.P. Węgry kl. VI
- 7 miejsce – **Krzystian Pikos** S.P. Zawada kl. V
- 8 miejsce – **Marcin Byra** S.P. Osowiec kl. IV
- 9 miejsce – **Artur Pikos** S.P. Zawada kl. V
- 10 miejsce – **Adrian Słota** S.P. Zawada kl. VI

Ostatnią w klasyfikacji jest kategoria „OPEN”, w której mogą uczestniczyć wszyscy uczniowie, począwszy od szkoły podstawowej aż do III klasy gimnazjum.

Dziewczęta:

- 1 miejsce – **Kamila Borkowska** P.G. Turawa kl. II
- 2 miejsce – **Manuela Moch** P.G. Turawa kl. II
- 3 miejsce – **Patrycja Bartyla** P.G. Turawa kl. I
- 4 miejsce – **Sabina Kurpierz** P.G. Turawa kl. II
- 5 miejsce – **Małgorzata Jakusz** P.G. Turawa kl. III

Zwycięzczynie turnieju do klas gimnazjalnych z opiekunem – panem Grzegorzem Kwcińskim. Od lewej: Manuela Moch, Kamila Borkowska, Patrycja Bartyla.

Ciąg dalszy na stronie 21

SPORT W GMINIE

TO BYŁ NAPRAWDĘ UDANY ROK!

Ciąg dalszy ze strony 21

- 6 miejsce – **Justyna Warzecha** P.G. Turawa kl. I
- 7 miejsce – **Izabela Andruszków** S.P. Osowiec kl. V
- 8 miejsce – **Izabela Pacula** P.G. Turawa kl. I
- 9 miejsce – **Anita Drung** S.P. Osowiec kl. VI
- 10 miejsce – **Katarzyna Palt** P.G. Turawa kl. III

Chłopcy:

- 1 miejsce – **Grzegorz Mach** P.G. Turawa kl. III
- 2 miejsce – **Łukasz Jakusz** P.G. Turawa kl. III
- 3 miejsce – **Grzegorz Mazur** P.G. Turawa kl. II
- 4 miejsce – **Sebastian Malek** P.G. Turawa kl. III
- 5 miejsce – **Tomasz Wiench** P.G. Turawa kl. I
- 6 miejsce – **Klaudiusz Pisarczyk** P.G. Turawa kl. II
- 7 miejsce – **Sebastian Śmieja** P.G. Turawa kl. III
- 8 miejsce – **Grzegorz Polok** P.G. Turawa kl. III
- 9 miejsce – **Adrian Pacula** P.G. Turawa kl. II

Zwycięzcy turnieju do klas gimnazjalnych z opiekunem. Od lewej: Grzegorz Mazur, Grzegorz Mach, Łukasz Jakusz.

- 10 miejsce – **Dawid Friedrich** P.G. Turawa kl. III

Wszyscy uczestnicy, biorący udział w zawodach wykazali ogromne zaangażowanie i chęć walki. Na szczególne wyróżnienie zasługuje drugoklasista ze szko-

ły w Kadłubie Turawskim – **Łukasz Farys**, który w każdej kategorii osiągnął znaczący sukces. Oby tylko nie zmarnował swego talentu, bo z pewnością go ma.

Dzięki wzrastającej z roku na rok popularności tej gałęzi sportu wśród uczniów osiągnęliśmy znaczące sukcesy na szczeblach powiatowym i wojewódzkim.

Dziewczęta i chłopcy ze Szkoły Podstawowej w Osowcu zdobyli III miejsca w mistrzostwach powiatu. Oto ich nazwiska:

1. **Anita Drung**
2. **Izabela Andruszków**
3. **Maciej Duda**
4. **Mateusz Pęchra**

Opiekunem drużyny jest nauczycielka wychowania fizycznego pani **Jolanta Oziębłowska**.

Również niemałe sukcesy osiągnęli sportowcy z gimnazjum. W drużynowych zawodach o mistrzostwo powiatu wygrały nasze dziewczęta, nie mając sobie równych. Dwie drużyny dziewcząt uzyskały prawo uczestniczenia w finale wojewódzkim, który odbędzie się 13 marca br. w Przemyśle. Na szczególną uwagę zasługuje fakt zdobycia przez dziewczęta po raz drugi z rzędu Pucharu Prezesa Okręgowego Opolskiego Związku Tenisa Stołowego

Najlepsi tenisiści turawskiego gimnazjum z pucharem za I miejsce drużynowo w województwie.

SPORT W GMINIE

TO BYŁ NAPRAWDĘ UDANY ROK!

Dokończenie ze strony 21

i Przewodniczącego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego.

Także indywidualnie dziewczęta spisały się znakomicie. I miejsce zajęła **Kamila Borkowska** (w pięciu turniejach o wyżej wymieniony puchar wygrała wszystkie mecze, nie tracąc nawet seta). VI miejsce – **Patrycja Bartyla**. VII miejsce – **Małgorzata Jakusz** i **Manuela Moch**. W drugiej dziesiątce uplasowały się: **Izabela Pacula** i **Sabina Kurpierz**.

Drużyna chłopców zajęła III miejsce w drużynowych mistrzostwach powiatowych. Na wyróżnienie zasługuje uczeń klasy III, **Grzegorz Mach**, który osiągnął największe sukcesy w historii gimnazjum, zajmując czołowe lokaty na szczble województwa. Z zainteresowaniem będziemy śledzić jego dalszy rozwój sportowy.

Należy koniecznie podkreślić fakt, że tenis stołowy w naszym środowisku wyzwała zdrowe emocje nie tylko wśród zawodników, ale i także wśród kibiców, wywodzących się spośród uczniów i ro-

dziców, którzy angażują swój czas. Nie trzeba dodawać, że w dobie postępujących zagrożeń ten typ zainteresowań jest bardzo pozytywny. Ważne jest, aby w dalszym ciągu popularyzować tę i oczywiście inne dziedziny sportu, gdyż niewątpliwie przyniesie to tylko korzyści. A o to przede wszystkim chodzi...

Ze sportowym pozdrowieniem

**Opiekun sekcji tenisa stołowego
przy Gimnazjum
Grzegorz Kwieciński**

„Peretki gimnazjum”

Ubiegły sezon startowy nasi lekkoatleci mogą uznać za udany. Zawodnicy **Marcin Duda** i **Robert Słowik** zostali powołani do kadry województwa w lekkiej atletyce w kat. młodzików. Sprinterzy wakacje spędzili trenując intensywnie pod okiem trenera **Jacka Dziuby**, szefa wyszkolenia w naszym województwie. Uczestniczyli w obozach kadry województwa m. in. w Ustce.

Pierwszym poważnym sprawdzianem były zawody o Mistrzostwo Makroregionu, które odbyły się w Chorzowie. Były to eliminacje do Mistrzostw Polski. Z „marszu” dołączyli do nich **Adam Dorn** i **Maciej Buczek**.

Największą niespodziankę sprawił Adam zajmując IV miejsce w rzucie młotem w swoim pierwszym starcie w tak poważnej imprezie. Maciek zajął VIII miejsce w tej samej konkurencji. Robert zajął III miejsce w biegu na 100 m, natomiast Marcin był „klasą dla siebie” w biegu na 300 m ppł; zajął I miejsce pobijając swój rekord życiowy. Ci dwaj biegacze swoimi wynikami zdobyli prawo startu na Mistrzostwach Polski, które odbyły się we wrześniu w Siedlcach.

W Siedlcach wystartowała skromna reprezentacja Opolszczyzny składająca się z 9 zawodników. Cieszy fakt, że z Turawy było ich aż dwóch. Bliski medalu był **Marcin Duda**, który po wspaniałej walce zajął IV miejsce. Do medalu zabrakło mu 0,16 sek. Zajął jak mawiają sportowcy najgorsze czwarte miejsce. **Robert Słowik**

po nieudanym starcie na 100 m miał okazję zrehabilitować się w biegu na 300 m. Szansę tę wykorzystał znakomicie. Zajął 12 miejsce z wynikiem 37,56 sek. pobijając swój rekord życiowy. Według trenerów z Opolszczyzny nikt tak szybko nie biegał na tym dystansie w kat. młodzików od kilku lat.

Okres jesienny to czas, w którym nasi zawodnicy przygotowywali się do Halowych Mistrzostw Polski. Zawody te odbyły się w styczniu w Warszawie. Trenowali 4 razy w tygodniu. Wyjazd do War-

szawy to kolejne miłe chwile, które zgotowali nam turawscy lekkoatleci. Robert i Marcin startowali na dystansie 300 m. Zajęli 15 i 16 miejsce. Co należy uznać za sukces zważywszy, że startowali pierwszy raz na hali. Zawody halowe rządzą się swoimi prawami tzn. jest wielka różnica pomiędzy startami w hali i na otwartych stadionach. Z Warszawy Marcin pojechał na obóz kadry woj. kujawsko-pomorskiego, gdzie trenowało 170 zawodników pod okiem 30 trenerów.

Dokończenie na stronie 23

Mistrzostwa Polski Młodzików Siedlce 2002. IVm. **Marcin Duda**.

SPORT w GMINIE

PERŁKI GIMNAZJUM

Dokończenie ze strony 22

Obecnie nasi lekkoatleci przygotowują się do sezonu startowego. Aktualnie sekcja lekkoatletyczna P.L.U.K.S Turawa działająca przy gimnazjum liczy 15 zawodników. Mamy nadzieję, że w tym sezonie zdobędą wiele medali i pucharów reprezentując nasze gimnazjum i gminę TURAWA na sportowych arenach całej Polski.

Ze sportowym pozdrowieniem

Grzegorz Wichor

Mistrzostwa Polski Młodzików Siedlce 2002. Marcin Duda drugi z lewej obok trener **Jacek Dziuba** (szef wyszkolenia L.A.).

KRZYŻÓWKA NR 44

Znaczenie wyrazów:

Poziomo:

- 1- torunianin, autor „O obrotach sfer niebieskich”;
- 5- odłam wyznaniowy;
- 8- np. ... Drzymały;
- 9- krajan, ziomek;
- 10- kochanek filmowy;
- 11- kwaśna przyprawa do potraw;
- 13- jon o ładunku ujemnym;
- 14- imię Kruczkowskiego;
- 15- dawniej używany do narkozy;
- 16- kompozytor francuski (1890-1962);
- 17- tam pracuje kasjerka;
- 18- pierwsza litera grecka;
- 21- nogą zamiata;
- 22- szczyt w Tatrach (2499m.);
- 23- narodowa dynastia wietnamska (939-965);
- 24- coś ponad program;
- 28- czerwień z odcieniem fioleto;
- 32- piszesz go na kopercie;
- 33- chronią ręce;
- 35- część mitycznych piekieł;
- 36- biała krótka szata ministranta;
- 37- informuje o towarze;
- 38- otwór na świat;
- 39- wydają je w szatni;

- 40- znak nakreślony lub wryty, rysa;
- 41- duży ośrodek handlowy w Langwedocji (płd. Francja);
- 42- kropki na nosie;
- 43- zimowe lub jesienne okrycie;
- 44- ... Czarownic, odbywał się na Łysej Górze;
- 45- zwój papieru;
- 46- sięgaj poń do głowy;
- 47- ruchomy wałek, krążek;
- 48- twórca, odtwórca dzieła sztuki;
- 49- wyspa na O. Atlantyckim w archip. Bahamy;
- 50- chronione drzewo iglaste;
- 51- nielegalna org. młodzieży komunistycznej przy KPP;
- 52- wyraz tworzony przez przedstawienie liter;
- 53- przedstawiciel jednego z najliczniejszych plemion indiańskich Ameryki Płn.

Pionowo:

- 1- dawny wiejski dom mieszkalny bez komina (dwa wyrazy);
- 2- człowiek niestały, włóczący się po świecie;

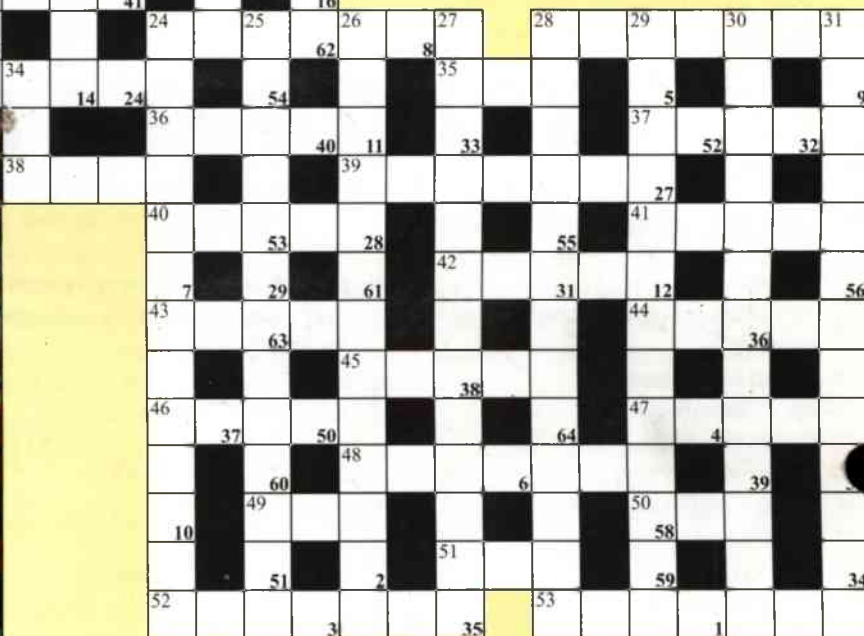
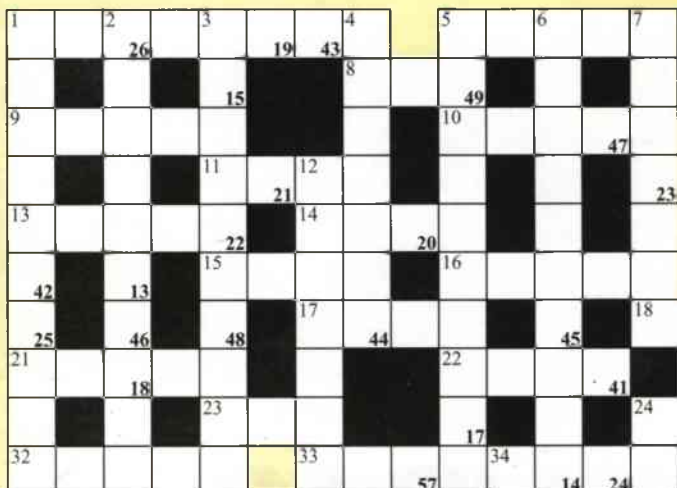
- 3- podjazd wojsk, zwiad;
- 4- stała lub przejściowa – dla wojska;
- 5- pracuje w szatni;
- 6- autor „Starej Baśni”;
- 7- to samo co 48 poziomo;
- 12- inaczej wyborca;
- 19- Leon w Niemczech;
- 20- pierwsza dama z Elementarza;
- 24- ujawnienie, wydanie czegoś ukrytego;
- 25- upadek moralności, brak karności;
- 26- do zmiany napięcia prądu elektrycznego;
- 27- ideologia głosząca, że „ojczyzną człowieka jest cały świat”;
- 28- gra na akordeonie;
- 29- pierwszy członek ADM-u;
- 30- miłośnik sportów samochodowych;
- 31- statek pływający między Europą a Ameryką Płn;
- 34- tak mówimy do konia.

Rozwiązanie polega na rozszyfrowaniu hasła.

Opracował Piotr Jendrzej

Za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru nagrodę książkową otrzymuje **Teresa Weber** z Turawy. Nagrodę wysyłamy pocztą.

KRZYŻÓWKA NR 44

Kwartalnik Towarzystwa Miłośników Ziemi Turawskiej „Fala”

Sekretarz redakcji – Teresa Żulewska, redaktor techniczny – Roman Borkowski

Z redakcją stale współpracują: Jerzy Farys, Piotr Jendrzej, Stanisław Pikul, Eugeniusz Wieczorek, Jan Stonoga, Edward Malisz

Druk: Drukarnia NOT, 45-061 Opole, ul. Katowicka 50, tel. (77) 453-74-91 w. 40; skład komputerowy: INSERTAT

Redakcja nie odpowiada za treść umieszczonych reklam i ogłoszeń, nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.